

og fremmest værne om Ejendomsretten, og det tror jeg ogsaa, det høje Ting i fuldt Maal vil gøre. Man kan ikke gaa med til at vedtage et Lovforslag, som efter ens fulde Overbevisning er i Strid med Grundlovens § 82.

Med Hensyn til §§ 3 og 4 skal jeg dernæst sige, at vi har ikke noget imod at forhandle om § 3 i det eventuelle Udvalg og der søge at finde en Form for Naturalydelsen, idet det maaske i Aar kan være vanskeligt at præstere disse Ydelser. Med Hensyn til § 4 er vi enige i, at der bør gives Tiendeyderne nogen Lempelse, og at det maaske kan gøres i den Form, der her er foreslaaet; vi er villige til at gaa med til at yde Tiendeyderne et Vederlag, idet vi er klare over, at det er en Uretfærdighed imod dem, der endnu ikke har faaet deres Tiende afløst. Dette skyldes nærmest den sene Afløsningsmaade, og en væsentlig Del af Skylden ligger jo nok hos Tiendekommissærerne, som ikke har været deres Opgave. voksne, men jeg tror ogsaa, at Skylden for en Del ligger hos Ministeriet, saa det er meget naturligt, at Staten træder til og giver de Tiendeydere, der lider derunder, Erstatning.

Med disse Ord skal jeg endnu en Gang pointere, at §§ 1 og 2 kan vi ikke gaa med til, § 3 vil vi forhandle om, og § 4 er vi villige til at give vor Tilslutning.

Sonne: Jeg erkender, at Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger, er mere foreneligt med elementær Retsfølelse end i dets oprindelige Affattelse, og jeg erkender ligeledes, at Aarets ekstraordinært høje Kapitelstakster rammer føleligt de Jordbrugere, som har at udrede Afgifter efter Kapitelstakst, og derunder ogsaa de Jordbrugere, som sælger mere Korn, end deres Afgifter omfatter. Forholdet er i Aar nemlig dette, at det var først efter det Tidspunkt lige efter Høsten, da Landbruget sælger den overvejende Del af sit Korn, at Kornpriserne bevægede sig opad i stærke Spring, saaledes at Forholdet f. Eks. for min Egn er blevet dette, at medens vi normalt sælger vor Hvede og Byg til Priser, som ligger en Krone over Kapitelstaksterne, har vor Salgspris i Aar ligget saadan noget som fire Kroner under Kapitelstaksterne. For det af mig forpagtede Landbrug, Rosenlund, udreder jeg rigelig Halvparten af Afgiften i Korn efter Kapitelstakst, nemlig 1,160 Tønder, hvoraf Halvdelen Hvede og Halvdelen Byg. Dette Aars høje Kapitelstakster vil foranledige, at for denne Del af min Afgift bliver

dette Aars Afgift rigelig 8,500 Kr. højere end forrige Aars. Om den Ting mener jeg i øvrigt er der kun at sige, at vel er det kedeligt, men saaledes er i dette Tilfælde Krigens Gang, og jeg vil ogsaa erkende, at jeg kunde have afbødet dette Misforhold mellem Salgspris og Kapitelstakst, om jeg havde fulgt svundne Tiders solide Skik, at sælge paa Basis af Kapitelstaksten et Kvantum Korn, der netop svarer til Afgiftsydelsen. Det er jo Erkendelsen af, at mange Jordbrugere vil rammes meget føleligt af dette Aars høje Kapiteltakst, som har foranlediget Fræmsættelsen af dette Lovforslag. Hensigten med dette er jo denne, at vel skal Nyderne af Afgifterne have det fulde Afgiftsbeløb — og det maa ogsaa jeg fuldt ud holde for Ret —, men saaledes, at den øverste Ende af Afgiften skal erlægges i Løbet af 3—4 Aar, det skal udlignes paa dette Tidsrum. Dette er Hensigten, thi det blev udtrykkelig udtalt nede i det andet høje Ting, ligesom ogsaa den højtærede Landbrugsminister i sin Indledningstale i Dag stærkt præciserede, at det var dette Formaal, man havde for Øje. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske oplæse et Par Linier af den ærede Ordførers Udtalelser nede i Folketinget, hvoraf det fremgaar, at dette var Hensigten. Der staar: „Hele det Beløb, som den ordentlige Kapitelstakst i Aar vil udgøre, vil blive ydet, men udlignet paa 4 Aar.“ Og senere: „Hele Beløbet vil blive betalt i Løbet af 4 Aar, saa at det kun drejer sig om en Udsættelse.“ Men saaledes som Lovforslaget er forelagt, naas denne Hensigt ikke, thi deri har jo det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Godskesen) ganske Ret, at denne Betragtning bygger paa en aritmetisk Vildfarelse. Vilkaaret for, at Ydelsens Omfang ikke forrykkes, beror nemlig paa, at Kapitelstaksten for 1915 bliver nøjagtigt afstemt med Kapitelstaksten for 1911, at Kapitelstaksten bliver for 1916 nøje svarende til Kapiteltaksten for 1912, og at Kapitelstaksten for 1917 bliver nøje svarende til den for 1913. I saa Fald, men ogsaa kun i dette højt usandsynlige Tilfælde, faar Nyderen nøjagtigt det Beløb, han vil faa efter 1-aarig Kapitelstakst. Forholdet er nemlig dette, at af det Beløb, hvormed Kapiteltaksten for 1915 maatte overstige Kapiteltaksten for 1911, taber Nyderen en Fjerdedel, hvis vi holder os til en 4-aarig Periode. Af det Beløb, hvormed Kapiteltaksten for 1916 overstiger Kapitelstaksten for 1912, taber Nyderen Halvdelen, og